

Iz pedagoške teorije i prakse

Pregledni rad
UDK: 37.014.3

Gordana Popović

Uvođenje modularne nastave u strukovne škole – korak prema suvremenom obrazovanju i timskom radu

Sažetak

U suvremenim društvenim uvjetima rad u školi zahtijeva doživljavanje i prilagođavanje stalnim promjenama. Današnja mladež s kojom radimo u školi odrasta u drugim prilikama, drukčije je motivirana i ima veća i različita očekivanja od škole i nastave nego generacije prije njih. Želimo li uspjeti u radu s učenicima, i mi nastavnici i stručni suradnici pozvani smo sudjelovati u tim promjenama suvremenog obrazovanja.

U ovom radu objašnjeni su pojmovi i značaj uvođenja modularne nastave u strukovne škole u Republici Hrvatskoj s posebnim osvrtom na timski rad koji je nužno provoditi kako bismo imali u budućnosti suvremenije obrazovanje povezano sa zahtjevima tržišta rada. Naglašena je važnost timskog rada i suradničkog učenja jer je to osnovni zahtjev koji je danas na prvom mjestu u gospodarskom svijetu, pa je nužno u školi pripremiti učenike za takvu vrstu suradnje. Opisana je sposobnost i spremnost za djelotvornu timsku suradnju nastavnika unutar škole te razvoj timskog duha. Uvođenje modularne nastave i njezina kvaliteta predstavljena je kao primjer timske suradnje samih nastavnika u strukovnim školama.

Ključne riječi: modularna nastava, nastavnici, suvremeno obrazovanje, timski rad.

Uvod

Udanašnje vrijeme koje je popraćeno brzim i naglim gospodarskim, društvenim, informacijskim promjenama, tehnološkim i znanstvenim dostignućima, mobilnošću radne snage, uvažavanjem različitosti kultura, ideja i razmišljanja, javila se potreba za novim suvremenijim obrazovanjem jer ono, kakvo poznajemo do sada, ima svoje korijene još u prosvjetiteljstvu i industrijskoj revoluciji. Upravo te brze promjene kao suvremeni izazovi tržišta rada zahtijevaju fleksibilnije, prilagodljivije i primjenjive oblike strukovnog obrazovanja koje predstavlja temelj društva. Kako bismo mlade osobe obrazovali za neka buduća zanimanja, potrebno ih je pripremiti za izlazak iz „sigurne zone komfora“ i uputiti ih na put stjecanja potrebnih znanja provođenjem kreativnih ideja i stvaranjem inovacija kojima bi unaprijedili razvoj gospodarstva. Umijeća koja su potrebna na tržištu rada, a nisu vezana samo za tehnički napredak umijeća su rješavanja problema, kreativnosti i inovativnosti, prilagodljivosti i vodstva, te nam predstoji kod učenika razvijati strukovne vještine koje će ih motivirati prema njihovu usvajanju. Nužno je u okviru strukovnog obrazovanja istaknuti važnu ulogu nastavnika kao nositelja promjena. Modularna nastava u strukovnim školama pretpostavka je odgovora na sve te izazove jer omogućuje individualizaciju učenja, razvoj specifičnih kompetencija i bolju pripremu učenika za stvarne radne uvjete. Osim toga, utječe na kvalitetu suradnje na relaciji nastavnik – nastavnik i nastavnik – učenik jer je za primjenu modularnog pristupa potrebna timska suradnja između nastavnika različitih struka i područja.

Od školske godine 2025./2026. modularna nastava postaje obvezna u strukovnim školama Republike Hrvatske, čime se dodatno naglašava potreba za modernizacijom i reformom strukovnog obrazovanja. Sve to otvara i veću mogućnost suradničkog i timskog učenja, a ono se obogaćuje pozitivnim promjenama na području obrazovanja jer donose zadovoljstvo, više motivacije, suradnju i kreativnost.

Što je modularna nastava?

Modularna nastava podrazumijeva organizaciju sadržaja u manje cjeline – module – koji su tematski i funkcionalno povezani te omogućuju učenicima postizanje specifičnih ishoda učenja. Svaki modul usmjeren je na razvoj konkretnih znanja i vještina s jasnim kriterijima vrednovanja. Razlika između nastavnih predmeta i modula uočljiva je prvenstveno u izvedbi kurikulumu. Modul povezuje oblike učenja koje se temelji na radu, učioničko i izvanučioničko učenje i poučavanje u smislenu međusobne povezanosti s ciljem povećanja učinkovitosti organizacije rada (odgojno-obrazovnog procesa). Modul se odmiče od organiziranja razredno-satno-predmetnog sustava iako u primjeni ostaje mogućnost da jedan nastavnik izvodi nastavu iz jednog modula ili pak da jedan modul bude realiziran od strane više nastavnika. U kurikulumu su moduli međusobno povezani kako bi se izbjegla predmetna rascjepkanost sadržaja. Modul povezuje sadržaje iz različitih područja u logičnu cjelinu. Cilj je integracija i povezivanje sadržaja iz do sada različitih nastavnih predmeta. Modul omogućuje uvažavanje individualnih razlika među učenicima i ostavlja im dovoljno

vremena za kvalitetno ostvarivanje ishoda učenja predviđenih strukovnim kurikulumom.

Za razliku od linearne nastave gdje su nastavne jedinice unaprijed fiksirane, modularna struktura pruža veću fleksibilnost u planiranju i izvedbi nastave, ali i omogućuje individualizirani ritam rada. Moduli su kreirani povezivanjem skupova ishoda učenja iz standarda kvalifikacije i detaljno su razrađeni u strukovnom kurikulumu. Ključne prednosti modularne nastave u strukovnom obrazovanju bile bi:

1. fleksibilnost i personalizacija: Učenici mogu učiti tempom koji im odgovara, a nastavnici lakše mogu diferencirati sadržaje prema razinama znanja i interesa učenika.

2. povezanost s tržištem rada: Modulima se omogućuje brzo uključivanje novih tehnologija i trendova u nastavu, čime obrazovni proces postaje aktualan i usklađen s potrebama poslodavaca.

3. fokus na kompetencije, a ne na sadržaje: Ishodi su usmjereni na ono što učenik zna i može napraviti, čime se naglasak stavlja na funkcionalna znanja i vještine.

4. motivacija učenika: Kraći i jasnije definirani moduli povećavaju osjećaj postignuća, što pozitivno utječe na motivaciju i angažman učenika.

Modularna nastava dosadašnje nastavne predmete zamjenjuje modulima jer na takav način učenici stječu znanja interdisciplinarnim pristupom povezivanja više područja i perspektiva. Odabiru module koji ih uistinu zanimaju i pristupaju proučavanju shodno svojim ambicijama i planovima u budućnosti. Suradnički odnos učenika i nastavnika doprinosi usvajanju novih metoda učenja a time razvoju učenikove

inovativnosti te spremnosti preuzimanja rizika na tržištu rada.

Učenje i rad u timu kao sastavni dio modularne nastave i suvremenog obrazovanja

Jedna od temeljnih kompetencija 21. stoljeća je timski rad koji predstavlja temelj u ovom vremenu ubrzane globalizacije, nesigurnosti, stalne mijene, cjeloživotnog učenja i prilagođavanja koje od svih nas zahtijeva umreženost ljudskih resursa. Za to postoje tzv. ljudski razlozi koji podrazumijevaju dijeljenje osjećaja, međusobno uvažavanje, poštovanje i suradnju dok su stručni razlozi uvođenje inovacija, veća kreativnost u radu, učinkovitije rješavanje odgojno obrazovnih izazova. Znanja se umnožavaju nikad većom brzinom i ne možemo ih popratiti. Suradnja, dijeljenje, nadogradnja ključ su uspjeha, vrijednosti i načina rada kojim se postižu bolji rezultati u svim djelatnostima, pa tako i u obrazovanju.

Modularna nastava prirodno uključuje timski pristup jer učenici u okviru svakog modula često surađuju na projektima, problemskim zadacima ili simulacijama stvarnih radnih situacija.

Prednosti timskog učenja u modularnoj nastavi bili bi:

1. razvoj socijalnih i komunikacijskih vještina
2. učenje suradnjom i razmjenom ideja
3. povećanje osjećaja odgovornosti i pripadnosti
4. priprema za rad u realnim timovima u budućem zaposlenju.

Uloga nastavnika u takvom obliku rada

postaje uloga mentora i facilitatora, a ne samo predavača. Naglasak se stavlja na vođenje, usmjeravanje i podršku učenicima u njihovu zajedničkom učenju. Iako donosi brojne prednosti, uvođenje modularne nastave zahtijeva temeljitu pripremu i prilagodbu. Potrebna je:

1. edukacija nastavnika: Nastavnici moraju biti upoznati s metodologijom modularnog planiranja, vrednovanja i timskog učenja.

2. suradnja među nastavnicima: Interdisciplinarni timovi ključni su za izradu i provedbu kvalitetnih modula.

3. digitalna podrška: Digitalni alati mogu znatno olakšati planiranje, praćenje i vrednovanje rada u modulima.

4. uključenost poslodavaca i lokalne zajednice: Partnerstva sa sektorom rada omogućuju izradu relevantnih modula i praktičnu nastavu.

Timski duh – temelj uspješne škole

Dogodilo se jednom da je trebalo obaviti važan zadatak. Svatko je bio siguran da će se Nitko pobrinuti za to. Ne zna se je li se Itko uopće zanimao za to tko će to uraditi, ali Nitko to nije uradio. Nitko je bio ljutiti je je to Svatko trebao učiniti, ali Svatko je mislio da je u redu ako Itko to uradi, a Nitko nije znao da će to Svatko propustiti učiniti. Na kraju je Svatko rekao da je Nitko kriv, jer to Nitko nije uradio niti je Itko namjeravao uraditi. (nepoznati autor)

Kvalitetna škola ne temelji se isključivo na programima i kurikulumima, već prvenstveno na ljudima, međuljudskim odnosima, suradnji i zajedničkoj viziji. U srcu svakog školskog uspjeha nalazi se motiviran i zadovoljan nastavnik koji radi u poticajnom i podržavajućem okruženju.

Zadovoljan i motiviran nastavnik najvažniji je nositelj promjena. On svojom energijom, entuzijazmom i pozitivnim pristupom stvara poticajno okruženje za učenje, a učenicima pruža osjećaj sigurnosti, pripadnosti i podrške. Time se osnažuje cijela zajednica. Suradnički odnosi i kultura dijaloga u školama ne nastaju sami od sebe jer su oni rezultat promišljenog djelovanja, uzajamnog povjerenja i spremnosti na otvorenu komunikaciju. Uključivanje svih ključnih dionika, nastavnika, stručnih suradnika, ravnatelja, roditelja i učenika u proces usklađivanja ciljeva, očekivanja i načina rada, doprinosi stvaranju povezanog i usklađenog kolektiva.

Timski duh ne nastaje sam od sebe. On se gradi putem svakodnevne komunikacije, međusobnim uvažavanjem i spremnosti da zajednički tražimo rješenja, dijelimo odgovornost i veselimo se uspjesima. Škola u kojoj se njeguje kultura dijaloga, otvorenosti i konstruktivne povratne informacije postaje mjesto rasta ne samo za učenike, već i za učitelje. Male promjene čine razliku. Zajednički rad na projektima, razmjena ideja, neformalna druženja, kolegijalna podrška i iskrena zahvalnost koraci su koji timskom duhu daju čvrstoću i toplinu.

U vremenu kada obrazovanje prolazi kroz brojne promjene, modularna nastava i drugi suvremeni pristupi zahtijevaju više suradnje nego ikad. No, upravo u tim izazovima leže i prilike: prilike za jačanje zajedništva, profesionalni razvoj i stvaranje školske kulture u kojoj svaki pojedinac ima svoje mjesto i osjećaj pripadnosti.

Timski duh nije samo vrijednost – on je alat, pokretač i najbolji saveznik svake škole koja želi biti mjesto znanja, razumijevanja i zajedničkog rasta.

Motivirajući timski rad

Uspjeh bilo kojeg ljudskog pothvata, uključujući i učenje u školi, razmjeran je kvaliteti odnosa koji imaju ljudi uključeni u taj pothvat (Glasser, 1994).

Tvrdimo kako se svijet u kojem će živjeti naša djeca mijenja četiri puta brže od naših škola. Brzo se razvija, pa možemo reći da je svijet na pragu revolucije kakva nije viđena od doba kada je prije 500 godina Gutenberg tiskao prvu Bibliju (Dryden i Vos, 2021).

Ništa više nije kao što je bilo prije i zato kada današnje poduzetnike, menadžere, rukovoditelje, ljude na upravljačkim pozicijama pitate kojim bi vještinama morali ovladati ljudi koje bi zaposlili u svome poduzeću, dobivate odgovor kako trebaju:

- znati učiti
- uspješno komunicirati
- biti prilagodljivi
- znati kreativno misliti
- znati rješavati probleme
- znati postavljati ciljeve i biti motivirani da ih ostvare
- znati raditi u timu (Miljković, 2007).

Upravo posljednje navedena vještina – znati raditi u timu – privlači najviše pozornosti. Nova znanja povećavaju još veće individualne razlike među ljudima i ukazuju da se ne može načiniti jedinstveni sustav učenja koji bi zadovoljio svakog pojedinca. Zbog toga je škola pozvana da izuči i koristi se suvremenim metodama i sredstvima vezanima uz samorad (individualni rad, rad u paru, grupni rad, individualizirani rad) koji mogu omogućiti razvoj svakog pojedinca (Rečić, 2007).

Timski rad, grupni rad, suradničko učenje, kooperativno učenje u skupini samo su različiti

nazivi istog sadržaja. U našem jeziku riječ timski (više od riječi grupni) asocira na zajedništvo, unutarnju povezanost članova i suradnju.

Tim predstavlja grupu ljudi s komplementarnim vještinama podjednake odanosti i posvećenosti zajedničkom cilju i zajedničkom pristupu poslu za koje se drže međusobno odgovornima, u kojoj vlada osjećaj pripadnosti te jasna podjela uloga. Timski rad znači djelotvorno surađivati pridržavajući se pravila, kao i usmjerenost na rješavanje zadataka radi postizanja zajedničkog cilja i zajedničko preuzimanje odgovornosti. To je oblik rada koji pripada u metode „uključiti me“ kojima se ostvaruje suradničko učenje.

TEAM na engleskom jeziku može biti zgodna kratica za Together Everyone Achieves More – zajedničkim radom svatko postiže više.

Grupni rad u nastavi bio je tijekom sedamdesetih godina u našim školama vrlo dobro prihvaćen. Početno oduševljenje postupno je postala svakodnevna praksa, no s vremenom je interes oslabio, dijelom i zbog društvenih okolnosti i tadašnje privrede koja još nije u potpunosti prepoznala vrijednost timskog rada u proizvodnji.

Timski rad nije isto što i grupni rad jer grupa ljudi okupljena oko nekog problema ne čini sama po sebi tim niti nužno timski djeluje. Timovi i grupe mogu biti istih veličina i s istim zadatkom, ali njihov način rada i funkcioniranje nije isti jer se tim kao skupina ljudi usuglašava oko svojih ciljeva, puta prema njima te na tom putu djeluju suradnički, a to je puno više od uobičajenog sjedenja u grupama.

Timsko učenje djelotvorno unapređuje raznolike sposobnosti učenika, omogućuje učenicima preuzimanje odgovornosti za uče-

nje i osigurava nužnu komunikaciju i suradnju među učenicima. Učenici mogu bez neugodnosti u skupini jedni drugima postavljati pitanja i iznositi svoje stavove, što pomaže boljem razumijevanju i pamćenju. Grupni rad povećava djelotvornost učenja, poboljšava motivaciju i osjećaj samopouzdanja, intenzivira socijalno učenje, bolje priprema za svijet rada, potiče i razvija sposobnosti potrebne za demokraciju i perspektivno rasterećuje nastavnika (Klippert, 2001).

Michael Beibin (1996), promatrajući i analizirajući ponašanje članova u mnogim timovima s različitim sudionicima, zaključio je kako su timovi sastavljeni od najboljih stručnjaka u nekoj struci daleko manje uspješni nego timovi sastavljeni od različitih profila te da se u timu pojavljuju neki uobičajeni tipovi ponašanja s obzirom na to da svatko ima vlastite osobine ličnosti, vještine i sklonosti. Pokazalo se da tim dobro funkcionira ako su u njemu ljudi koji zauzimaju tipove uloga poput koordinatora koji vodi grupu i upravlja njome, kreativca koji posjeduje odgovarajuće kreativne vještine potrebne za određeni projekt, vrednovatelja koji može uočiti i procijeniti koje su ideje dobre a koje to nisu i ostali međusobno različiti tipovi također su korisni ovisno o zadatku, a posebno izvršitelj i dovršitelj.

Članovi tima moraju imati komplementarne vještine. Pri sastavljanju timova važno je odrediti broj članova pojedinog tima, definirati uloge, osigurati pristup potrebnim informacijama i razjasniti ulogu voditelja tima. Važno je razumijevanje kako tim nema vođu nego voditelja. To je osoba koja predstavlja i zastupa tim, vodi brigu o tijeku rada i pravodobnom izvršavanju zadataka usmjerenih rješavanju za-

jedničkog problema. Ozračje je također bitan čimbenik ostvarivanja uspješnosti u radu kao i primjereno postavljanje problema, dogovor oko pravila ponašanja kao i posljedice nepridržavanja pravila.

Pri sastavljanju timova iznimno je važno voditi računa o komplementarnosti vještina članova. Svaki tim treba imati jasno određen broj članova, definirane uloge i osiguran pristup svim potrebnim informacijama. Posebno je važno razjasniti ulogu voditelja tima imajući na umu kako tim nema vođu u tradicionalnom smislu, već voditelja koji usmjerava timski rad. Voditelj tima predstavlja i zastupa tim, brine o tijeku rada te osigurava pravodobno i učinkovito izvršavanje zadataka usmjerenih na rješavanje zajedničkog problema. Ključno je stvoriti pozitivno i poticajno ozračje koje pridonosi uspješnosti rada. Također, važno je jasno postaviti problem, usuglasiti pravila ponašanja unutar tima te unaprijed odrediti posljedice njihova kršenja. Svi ovi čimbenici zajedno čine temelj za djelotvoran i skladan timski rad.

Brojnost članova tima također je važan dio uspješne komunikacije te se predlaže neparan broj od 5 do 12 članova (Klippert, 2001). Kod većih skupina javljaju se problemi vremena koje svima odgovara, postizanje dogovora, održavanje dobre komunikacije, konstruktivna interakcija.

Faze primjene timskog rada su:

1. planiranje i pripremanje
2. realizacija
3. evaluacija rada i postignutih rezultata.

Prednosti timskog rada su:

1. koordinirani ciljevi
2. jasno definirane uloge
3. dijeljenje iskustva i vještina

4. maksimalno korištenje resursa
5. veća motivacija i uzajamna podrška članova
6. bolji odnosi unutar grupe
7. poticanje donošenja odluka
8. svijest o individualnim potencijalima
9. poboljšana komunikacija
10. povećavanje znanja i razumijevanja (Crawford i sur, 1997, str.121).

Nedostaci timskog rada su:

1. jednoznačnost
2. pojava pritiska na članove tima koji se slažu s alternativom koju zagovaraju jači ili većina
3. mogućnost pojava sukoba među članovima, koji mogu uzrokovati kašnjenja i smanjiti učinkovitost
4. pojedinci imaju tendenciju prisvajanja rezultata timskog rada
5. timovi se češće suočavaju s ekstremnim odlukama
6. raspršena odgovornost
7. potrebno je puno vremena i drugih resursa (Zupan, 2003., str. 134 – 135).

Timski rad predstavlja jedan od kompleksnijih oblika realizacije nastave zbog nužnosti intenzivne suradnje te ulaganja dodatnih kreativnih napora barem dvaju nastavnika prilikom njegova osmišljavanja, dogovaranja, pripremanja, organiziranja, realiziranja i vrednovanja. Malo je istraživanja na tom polju u školskom okruženju, no istaknuli bismo kako rezultati istraživanja koje je provedeno u 10 škola Zadarske županije na 106 nastavnika škola pokazuju nedovoljnu zastupljenost timskog načina rada u nastavnoj praksi. Dobiveni podatci su pokazali kako 41,51 % nastavnika jednom ili više puta tijekom školske godine provodi timski rad dok 9,43 % ne sudjeluje u izvođenju timskog rada u nastavi.

Analizom rezultata zaključeno je da svega polovina ispitanih nastavnika dovoljno često sudjeluje u timskom radu dok preostala polovina to radi daleko rjeđe ili čak uopće ne radi. 82,08 % ispitanika odgovorilo je da inicijativu za organizaciju timskog rada pokreću samostalno nastavnici u međusobnom dogovoru, a 5,66 % to radi pedagog. 12,26 % ispitanika zaokružilo je posljednji odgovor, što znači da inicijativu za takvu vrstu rada pokreće netko drugi. Najčešće je riječ o ravnatelju, a tu su još i stručna služba, voditelji aktiva i prosvjetni savjetnici. U nastavku je ispitanicima bilo postavljeno pitanje smatraju li da realizacija timske nastave doprinosi učinkovitosti nastavnog procesa. 93,40 % nastavnika je odgovorilo da timski rad doprinosi učinkovitosti nastave dok je 6,60 % ispitanika odgovorilo negativno. Iz odgovora ispitanika vidljivo je da su nastavnici svjesni važnosti i doprinosa timskog rada u nastavnom procesu. Nadalje, istraživanje potvrđuje kako je izvođenje timske nastave nužno da bi učenici na pravilan način formirali cjelokupnu sliku onoga što se u školi uči te da timska nastava može biti poticaj za dodatnu suradnju i angažman između učenika i nastavnika, kao i značajan kontekst informalnih oblika učenja. Za uspješnu realizaciju timskog rada potrebna je intenzivna suradnja između nastavnika, bolja opremljenost učionica, ali i bolja organizacija rasporeda sati koji za takvu vrstu rada mora biti znatno fleksibilniji. Kao neke od glavnih kočnica u provođenju timskog rada nastavnici ističu preopterećenost učenika, ali i njih samih, nastavnim sadržajima i nedostatkom vremena za pripremu i organizaciju timske nastave (Vrkić Dimić, Vidić, 2015).

U modularnoj nastavi predviđena je suradnja nastavnika koji zajedničkim snagama rade

na rješavanju nekog problema ili ostvarivanju ishoda, tako da svaki član tima čini ono u čemu može najviše doprinijeti. Važno je da zadatak ili problem ne rješava jedna osoba, svaki se član tima treba uključiti i dati svoj doprinos. Da bi skupina učenika postala tim koji uči, potrebno je promijeniti ulogu nastavnika, učenika i sam cilj učenja. Umjesto pasivnih primatelja informacija i sadržaja učenici preuzimaju odgovornost i u modularnoj nastavi ostvaruju ishode učenja na različitim razinama.

Timski rad nastavnika u funkciji kvalitetnijeg obrazovanja

U suvremenom obrazovanju, posebno unutar modularne nastave, timski rad nastavnika postaje jedan od ključnih elemenata uspjeha. Suradnja među kolegama omogućava razmjenu iskustava, ideja i nastavnih materijala, što doprinosi kvalitetnijem planiranju i provedbi nastave. Zajedničkim radom razvija se konzistentan i usklađen pristup učenju koji učenicima donosi jasnija očekivanja i veću podršku u svladavanju gradiva.

Budući da trajnost znanja opada, te da stvarni problemi gospodarstva i svijeta rada postaju sve složeniji, nužna je suradnja različito obrazovane i specijalizirane radne snage da bi se izravno i na licu mjesta mogli riješiti konkretni izazovi. Svaki je pojedinac sve manje u stanju ispuniti postavljene mu zahtjeve. Prema svemu što danas znamo i možemo procijeniti, budućnost pripada timovima (Klippert, 2001).

Nastavnici koji rade u timu neprestano uče jedni od drugih. Iskusniji nastavnici mogu pružiti podršku i mentorstvo mlađim kolegama, čime se olakšava profesionalni razvoj i jača

međusobno povjerenje. Takva dinamika ne koristi samo pojedincima, već cijelom kolektivu i, što je najvažnije, učenicima. Timski rad također pridonosi stvaranju pozitivnog i poticajnog učioničkog okruženja, posebice kada se nastavnici udružuju s drugim stručnjacima škole poput pedagoga, psihologa i edukacijskih rehabilitatora. Na taj se način lakše odgovara na potrebe učenika i stvara inkluzivno obrazovno okruženje u kojem se svi osjećaju prihvaćeno i motivirano.

Osim toga, rad u timu potiče kreativnost. Zajedničko osmišljavanje nastavnih projekata, povezivanje sadržaja različitih predmeta te uvođenje inovativnih metoda i tehnologija često donosi svježinu i motivaciju u svakodnevni rad. Kada postoji osjećaj zajedničkog cilja, raste i profesionalna odgovornost, što dodatno potiče nastavnički angažman i želju za osobnim napretkom.

Timski pristup olakšava i rješavanje izazova u školi bilo da se radi o disciplinskim pitanjima, suradnji s roditeljima ili učenicima kojima je potrebna dodatna podrška. U takvom okruženju nastavnici se ne osjećaju usamljeno, već znaju da imaju kolege na koje se mogu osloniti i koji svojim doprinosima razvijaju profesionalizam i izravno utječu na povećanje kvalitete obrazovanja. Kada nastavnici zajedno planiraju, razmjenjuju ideje i podržavaju jedni druge, stvaraju snažnu obrazovnu zajednicu koja učenicima pruža najbolje moguće uvjete za učenje i rast. Timski rad ima ključnu ulogu u modularnoj nastavi i poboljšanju kvaliteta obrazovanja, a sposobnosti koje nastavnici razvijaju kroz zajednički rad mogu biti od velikog značaja za učenike i školu u cjelini.

Zaključak

Uvođenje modularne nastave u školskoj godini 2025./2026. u hrvatske strukovne škole predstavlja važan iskorak prema suvremenijem, funkcionalnijem i učenicima prilagođenijem obrazovanju. Naglasak na timskom radu i kompetencijskom pristupu osigurava ne samo kvalitetnije obrazovne ishode, već i bolju pripremu mladih za izazove koje nosi svijet rada. Ključ uspjeha leži u kontinuiranoj edukaciji nastavnika, međusobnoj suradnji i prilagodbi školskog sustava novim pedagoškim paradigmatama. Razvoj tehnologije može znatno pomoći u ispunjavanju zahtjeva tržišta, no čovjek i dalje ima ključnu ulogu u njezinu razvoju i upravljanju. Automatizacija donosi prednosti, ali ne funkcionira bez ljudske podrške – netko mora nadgledati, popravljati i stalno unapređivati te sustave. Za hrvatske tvrtke to znači priliku za razvijanje vlastitih ideja, strategija i inovacija, ali uz uvjet da taj razvoj bude sustavan i dobro vođen. U tome je presudna i dobra organizacija procesa, kako bi poslovanje bilo uspješno i dugoročno održivo. Važnu ulogu ima i obrazovanje te posebno modularna nastava jer omogućuje brže i učinkovitije usklađivanje s potrebama tržišta rada. Suradnja između obrazovnog sustava i gospodarstva ključna je kako bi učenici stjecali znanja i vještine koje će im zaista trebati. Nastavnici svojom autonomijom postaju važna spona između teorije i stvarnih potreba radnog svijeta. Pitanje za kritičku refleksiju...

Ključno pitanje za svaku sredinu, zajednicu i školu je što želimo da naša djeca znaju, mogu i postanu kada završe školovanje? Da možete izabrati jednu kvalitetu, vještinu ili sposobnost

koju bi svi mladi ljudi trebali posjedovati do završetka srednje škole, što biste odabrali?

Literatura

1. Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih (2003). Metodologija izrade sektorskog kurikulumu, strukovnog kurikulumu i kurikulumu ustanove za strukovno obrazovanje – smjernice i upute za izradu. Zagreb.
2. Antolović, K. i Bošković, M. (2017). Uspješan timski rad pomoću tipologije članova tima. Zagreb: K&K Promocija.
3. Bjedov, V. i sur. (2004). Put do timskoga rada u nastavi. *Osjijek: Život i škola* 12 (2): str. 41–46.
4. Bognar, L., Matijević, M. (2002). *Didaktika*. Zagreb: Školska knjiga.
5. Crawford, M. Kydd, L., Riches, C. (1997). *Leadership and teams in educational management*. Philadelphia: Open University Press.
6. Dryden, G. i Vos, J. (2001). *Revolucija u učenju*. Zagreb: Educa.
7. Glasser, W. (1994). *Nastavnik u kvalitetnoj školi*. Zagreb: Educa.
8. Jensen, E. (2003). *Super nastava*. Zagreb: Educa.
9. Jurić, V. (1989). *Metodika rada školskog pedagoga*. Zagreb: Školska knjiga.
10. Klippert, H. (2001). *Kako uspješno učiti u timu*. Zagreb: Educa.
11. Miljević-Radički R., Maleš, D., Rijavec, M. (1999). *Odgoj za razvoj*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
12. Miljković, D. (2007). *Pozitivna psihologija u školi*. Zagreb: Školske novine, br. 7.
13. Mitrović, M., Pašalić, M., Šimek, M. (2004). *Trajna edukacija profesora u srednjim*

školama. Osijek: Centar za mir, nenasilje i ljudska prava.

14. Popović, G. (2008). Susreti s učenicima u srednjim školama. Đakovo: Tempo d.o.o.

15. Rečić, M. (2007). Mala škola roditeljstva. Đakovo: Tempo d.o.o.

16. Rijavec, M. i Miljković D. (2001). Kako rješavati probleme i donositi odluke? Zagreb: IEP.

17. Rijavec, M. i Miljković D. (2002). Kako rješavati konflikte? Zagreb: IEP.

18. Rijavec, M. i Miljković D. (2006). Kako biti bolji. Zagreb: IEP.

19. Vizek Vidović, V. (2010). Komunikacija u timu. Zagreb: NCVVO seminar za suradnike mreže škola.

20. Vizek-Vidović, V., Vlahović-Štetić, V., Rijavec, M., Miljković, D. (2003). Psihologija obrazovanja. Zagreb: IEP-VERN.

21. Vrkić Drmić, J. i Vidić, S. (2015), Korelacija i timski rad u nastavi – holistički pristup učenju i poučavanju Acta Iadertina, 12/2(2015), 93–114.

22. Zupan, N., Kaše, R. (2003). Organizacija podjetja. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.

Mrežni izvori

<https://www.scribd.com/document/557920449/Renata-Jukic-Timski-Rad-Kljucna-Kompetencija-Za-21> pristupljeno 28. 7. 2025.

<https://www.scribd.com/document/414250801/Bo-Suradnicko-Ucenje> pristupljeno 28. 7. 2025.

<https://www.scribd.com/presentation/713586683/Timski-rad> pristupljeno 28. 7. 2025.

Summary

The implementation of modular instruction in vocational schools - a step towards contemporary education and team work

Today's educational environment requires constant adaptation. Modern students are growing up in different circumstances; they are motivated differently and have greater expectations for their education than previous generations. To meet these needs, teachers and other educational staff must embrace the transformation of contemporary education.

This paper explains the concepts and the importance of implementing modular instruction in Croatian vocational schools, focusing on the critical role of teamwork necessary to meet the needs of the job market. The importance of teamwork and collaborative learning is emphasized, as these are vital requirements in today's business world. The teacher's ability and readiness to engage in effective teamwork is essential for the development of the team spirit within the school. The implementation of modular instruction is presented as a direct example of teachers' collaboration in vocational school

Keywords: modular instruction, teachers, contemporary education, team work.